

IZHAJA VSAK DAN

toči ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvd. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.80.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Na očitno oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODIČ. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-branilnični račun št. 841-652. TELFFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Pogreb kardinala dr. Grusche.

GLOGNICA 7. Krsto s truplom kardinala kneznadškofa dr. Grusche so danes popoldne blagoslovili v grajski kapeli v Kranichbergu ter jo potem v slovesnem sprevedu odpeljali na kolodvor južne železnice, odkoder so jo prepeljali na Dunaj.

DUNAJ 9. Truplo kardinala Grusche so na štirivprezmem gala-vozu pripeljali v knezoškofijsko palačo ob 5. uri popoldne, kjer so je položili na mrtvaški oder v takozvani ministerski dvorani.

Pogreb se bo vršil jutri dne 9. t. m. ob 3.30 pop. Truplo položijo v grobnico v cerkvi sv. Štefana.

Povodom smrti kardinala Grusche je došlo mnogo sožalnic, med drugimi sta brzojavno izrazila sožalje papež in cesar.

Gozdni požar pri Franzensfeste pogasil dež.

INOMOST 7. Po petih dneh je ponehal velikanski požar pri Franzensfeste. V noči od sobote na nedeljo je bil položaj zelo nevaren, ker je divjala silna nevihta. Sinoči je več ur močno deževalo in ta ploha je pogasila požar. Cete so odšle, na licu mesta je pa ostalo še mnogo straž. Nebo je zastrto z oblaki in brzkone bo zopet deževalo.

Nevihta.

PRAGA 9. Sinoči ob 6. uri je divjala nad Prago in okolico huda nevihta. Padala je tudi toča, ki je močno poškodovala parke in nasade. Promet je bil semtertja oviran.

Stanje papeževo.

RIM 7. „Osservatore Romano“ priobči danes zvečer sledečo noto: Papež, ki se je od svojega zadnjega zagrljenja skoraj popolnoma oporavil, trpi od sinoči na putiki na desnem kolenu. Na nasvet zdravnikov se papež dne 9. t. m. ne vdeleži slavnosti povodom obletnice kronanja.

Konec albanske ustaje.

CETINJE 7. Do včeraj se je povrnilo nad 7000 Albancev. Kralj je poslal sultanu brzojavko, v kateri mu čestita k zvršetku albanske ustaje. Vest inozemskih listov, češ, da bo Črnagora zahtevala odškodnino za oskrbo Malisorov, označajo uradno kakor neresnično. Črnagora bi vsako tako ponudbo ogorčeno odbila.

Turčija.

CARIGRAD 7. — „Jeni Gazeta“ je zvečela, da je nastala med členi kabineta v nekaterih vprašanih razlika mnenja in pravi, da utegne vsled tega priti do ministerske krize.

CARIGRAD 7. Listi poročajo, da so se v soboto trije člani tukajšnjega albanskega kluba podali v veliki veziratu ter v imenu mohamedanskih Albancev zahtevali, da se štiri posebne koncesije, dovoljene Malisorom, dovolje tudi njim.

CARIGRAD 7. „Tanin“ poroča, da je turška flota v očigled manifestacij krcanske opozicije prejela povelje, naj bo pripravljena za vsak slučaj in naj ne ostavi Egejskega morja.

Kadikoli 7. Po noči je zgorelo 20 hiš, med temi tudi francoska šola.

Praga 9. — Včeraj se je konstituirala češko - katoliško - narodna konservativna stranka.

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek Poslovenil H. V.

Kosovo polje.

Pred šotorom Obilića stojita v polnem oboroženju pobratima, junaka Milan Topličanin in Ivan Kosančić, vsak držeč konja za uzdo. Malo dalje drži sluga priljubljenega konja Obilića, istega, ki ga je nesel na borišču k zmagi nad Brankovićom. In na drugi strani je stala truma jezdecev, par tovrstnih konj se je držalo v sredini med njimi.

Jasno blešče zvezde na obzorju, mesec plava, od ni jednega oblaka skaljen, jasno po svojem potu.

„Kaj neki namerava?“ pravi Kosančić na pol za-se, na pol za svojega pobratima. „Dejal je, da hoče umreti za Srbija,“ deje Milan, „pazi, ali osvobodil on Srbijo, ali pa nihče drugi.“

„Če umre Obilić, hočem umreti z njim,“ pravi Kosančić, „nevredno je po smrti

Išli 7. Cesar je danes vsprejel v posebni avdijenci poslanika pri Kvirinalu pl. Mereya in odposlanca v Atenah barona Braun-a. Oba sta bila povabljena na obed v cesarski vili.

Dunaj 7. Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Taurus“ včeraj priplula v Jenike. Na ladji vse zdravo.

London 7. Sodni se, da ne bo jutri delalo tukaj 600.000 mož.

Katoliški glas o politiki tržaškega „Amico“.

Glasilo duhovnikov Avstrije „Korrespondenzblatt für den kath. Klerus Oesterreichs“, je v svoji zadnji številki priobčil članek pod naslovom „Res tergestino - justinopolitane“ (Tržaško-koperske stvari), pod katerim je podpisan „Ein national unparteiischer Pfarrer“. Pisec bere levite tukajšnjemu „Amico“, ki ga izdaja nekoliko ultra-italijanskih duhovnikov. Članek se v uvodu bavi s prenapetim nacionalizmom, ki da se tupatam pojavlja tudi v svečeniških vrstah in ki je katoliški stvari prizadejal že veliko škode. „Nobenemu pametno mislečemu človeku ne prihaja na um, da bi trdil, da moramo kakor katoliki vreči se sebe vsako nagnjenje do lastne narodnosti in da smo prisiljeni biti anacionalni, „brez narodnosti“. Kar naglašamo in na kar si dovoljujemo opozarjati svoje sobrate, je pa oni pretirani nacionalizem, ki navadno udušuje vse ostale gibljaje srca in uma in ki se mu neredkokrat žrtvuje najvažnejše, katoliško prepričanje...“

Potem nadaljuje člankar: „K onim katoliškim strankam v Avstriji, ki, žal, trpe na tem zlu, pripada tudi katoliško-italijanska stranka za Trst in Istro s sedežem v Trstu, katere glasilo je baje „Amico“, tednik, ki izhaja v Trstu. List sam, ki izhaja v zelo omejenem številu, nasprotniki navadno prezirajo; prijatelji ga pa večinoma pomilujejo; nihče ga ni v javnosti še nikdar smatral resnim. S katoliškega stališča je to globoko obžalovati. Da bi se kdaj še nadalje brigal za takov listič, ne t. bilo sploh ni potrebno. Ker je pa edini katoliški list, ki izhaja za Trst in Istro v italijanskem jeziku in ker ga poglavitno vzdržuje duhovščina in ker ta listič z netaktno politiko, kakor bomo videli pozneje, ovira vsak zdrav krščanski napredek, zato je vredna truda naloga, ki smo si jo v nastopnem postavili.“

V boljše razumevanje naših razmer je treba povdariti, da je toliko Trst jezikovno mešano mesto, kolikor nima tudi Istra skoro nobene narodno čiste občine. Najmarljiveji obiskovalci cerkva so pa v naših krajih po večem, ako ne po največem delu ljudje, katerih materini jezik ni italijanski. Ako bi n. pr. v Trstu in Istri vse ne-Italijane izločili iz vseh onih cerkva, bratovščin, društev, ki imajo specifično italijanski značaj, no, potem lahko noč! — kakor bi vsliknil P. Denifle. Marsikatera cerkev bi bila odveč, ne malo bratovščin bi morali radi pomanjkanja členov razpustiti in pomanjkanje duhovnikov, ki je pri nas tako zelo občutljivo, bi se je komaj opazalo. T o s o d e j s t v a. Je-li torej politično modro, ako se ob takih okoliščinah, edini klerikalni list nahaja na stogo narodni podlagi, ako svoja strogo narodna naziranja pokazuje nasproti drugorodnim katolikom z žaljivo nestrpnostjo in te poslednje s tem odbija od sebe? Je-li sploh kr-

ščansko, ako se drugorodnim katolikom žuga, da pridejo v dotiko z metliški in petami čevljev, ako bi utegnili poskušati z uveljanjem svojih narodnih pravic? Da, moglo bi morda še opravičiti, če prav bi se ne moglo načelno odobravati, če bi naši Italijani ne imeli nikogar, ki bi se zavzemal za njih v njihovi narodni zadregi. Toda Trst in Istra sta naravnost poplavljeni s strogo narodnimi časopisi, ki vsi skušajo eden drugega prekašati in isti smeri nasproti ne-Italijanom: v narodni nestrpnosti — kakor so vsi edini v svojem sovraštvu do Rim in — Dunaja.

„Piccolo“ sam, da navedem en izgled, izhaja v tolikih izvodih, da ga komaj prekaša kak veči nemški list v Avstriji! Potemtakem je za mali tednik, ki hoče veljati za katoliški list, popolnoma odveč, ako hoče pri tem igrati „velikega gospoda“, samo da ne pade v nemilost v oči iredentistične, liberalne, gospodujoče stranke, najsibito na drugi strani še tako velika škoda, prizadeta na ta način naši katoliški stvari, če tudi ni direktno namenjena.

Da, in tega še ni dovolj. „Amico“ hoče italijansko stranko, ki je na krmilu v Trstu in v vseh italijanskih mestih Istre (ne izvemši eno), še prekašati s tem, da jej neredkokrat očita narodno izdajalstvo. Človek bi se moral na glas zasmejati, če bi ne bil predmet tako resen!

Nadalje očita pisec „Amico“, da ni decidirano avstrijskega mišljenja, da je adinastičen, to je, da škili preveč preko luže. — Potem nadaljuje: Treba pomisliti, da liberalno, iredentistično časopisje pri nas že desetletja neprestano dela ne-le na to, da odtujuje ljudstvo od svete cerkve, marveč ga skuša korumpirati tudi v političnem pogledu. In ta dvojno peklenska misija je vspeła krasno framazonskemu, iredentističnemu časopisju v Trstu in v Istri. Isto ignorira načelno vse, kar bi utegnilo kakorkoli cikati na kaj specifično avstrijskega. In če to ni iz časnikarskih razlogov vedno možno, potem se vsako dinastično udeleževanje v javnem življenju vedno opisuje kakor quantité negligible. V tem smislu je pri nas odgojena današnja generacija...“

Na to dokazuje pisec s praktičnimi izgledi, kako „Amico“ pretirano beleži in povzdiguje vse, kar se godi v Italiji, dočim važnejše dogodke v Avstriji bagatelizira ako jih ne ignorira popolnoma, ne izvzemši tudi dinastične slavnosti.

Potem pravi pisec, da je početkom lanskega leta začel izhajati v Trstu italijanski dnevnik, krščansko-socialne smeri, ki je skozi in skozi dinastičen in ki si je stavil za nalogo pobijati vladajoči iredentizem. Ali ne bi li bila, vprašuje člankar, dolžnost katoliškega tednika, da z veseljem pozdravi izhajanje lista, ki si je nadel tako eminentno pohvalno nalogo, in ki so mu, notabene, naklonjene cerkvene osebe? Nu, do danes ni „Amico“ onega dnevnika niti enkrat omenil; kaj še le, da ga bil pozdravil, ko je pričel izhajati!

Konečno apeluje člankar ugledne faktorje katoliške stranke v Trstu, naj odprejo oči in naj sprevidijo, dokler je še čas, da je politika, ki jo zasleduje „Amico“, zgrešena politika.

Kaj pravijo gospodje pri „Slovencu“ tej fotografiji, ki jo je napravilo duhovsko glasilo o znanih tržaških — vrlih sobojevnikih? Se-li še spominjajo, koliko napadov in insinuvacij so pisali na našo škodo, ker smo odklanjali take — vrle sobojevnike!

nasvetu, tako bo saj ob nagrado svoje izdaje, če bi se mu imela vendar le posrečiti.“

„Tiho, vojvoda prihaja!“ je opomnil Milan.

Razgrnile so se preproge s šotoru, in Obilić je izstopil, ob njegovi strani Vukosava zakrita z gostim pajčolanom, za njo njene služabnice, vse pripravljene za na pot.

Obilić je ukazal trumi jezdecev, naj se s tovrstnimi konji približajo. „Z Bogom, Vukosava, mila žena,“ je dejal z nenavadno milim glasom, „hvala ti za vso ljubezen, ki si mi jo izkazovala do sedaj.“

Vukosava se je vrgla v njegovo naročje. „Tedaj ne spremeniš svojega namena?“ je zajakala.

„Ne morem, ne smem!“ je odvrnil na kratko Obilić.

„Tedaj se moram za večno s teboj posloviti?“

„Kakor Bog hoče!“ reče Obilić, „odločilen čas, zahteva odločilnih dejanj.“

„Da nisi hotel verjeti mojim svarilom,“ mu je očitala Vukosava, „izdal je tebe, cara mojega očeta, in svojo domovino!“

Sloga pravašev.

(Izv. dopis.)

Zagreb, dne 6. avgusta.

V svojem začetku je napredno in svobodomiselno pravaštvo doživelo do današnjega dne že več metamorfoz. V političnem pogledu državno-pravno, v kulturnem liberalno in znosljivo, je bila stranka prava najpopularnejša opozicijska stranka. Biti pravaš je značilo toliko, kakor biti patrijot. V širših masah naroda je pravaštvo bilo istovetno s patrijotizmom.

Mlada inteligenca prešlih desetletij je pripadala večinoma pravaški stranki. V osemdesetih letih so pravaši dominirali v literaturi. Najboljši hrvatski književniki osemdesetih let so bili pravaši. Kot literati so bili svobodoumni, ter so usvojili Zolin naturalizem v hrvatsko literaturo.

Dr. Ante in David Starčević, Tuškan, Kvaternik in Gržanić, prvi pravaški voditelji so bili proganjani in zapirani v ječe. Sistem je napravil iz njih narodne mučenike. To so bile osebe, katere so nosile prapor pravaštva. Osebe v katerih patriotizem je narod veroval. Politični špekulanti so to vse opazili, pristopili so v stranko, da napravijo kšeft s „patriotizmom“ zbog katerega je stranka slevela. Eden onih je bil dr. Jozua Franko. Njegov pristop v stranko je provzročil prvi razkol v stranki prava.

Tuškan, Mažuranić, baron Rukavina in dr. Starčević so izstopili izpod Frankovega despotičnega varstva ter so osnovali samostojno stranko „matio stranke prava“. Od tega dne naprej je doživljalo pravaštvo razne metamorfoze, katere so provzročevali „politiki“, ki so vzeli „pravaštvo“ za svoje politične namene.

Pravaši, pripadniki bivše „matice stranke prava“ (domovinaši) so se postavili na rečno politično stališče, ter so danes člani „hrvatske samostalne stranke“ in člani koalicije. Pod Frankovim vodstvom nahajajoči se ostali del pravaštva počel se je malo po malo diskreditovati. Frankovi kšefti postali so jasnejši. Dogodila se je zopet secesija. Dr. Mile Starčević in drugovi so izstopili, a frankovci so se združili s furtimaši (krščanskimi socialci).

Milincevi so veljali za poštenjake; o njihovem političnem poštenju ni dvoma. Ta kredit Milincev je bil franko-furtimašem potreben za njihove politične špekulacije. Impuls za slogo pravašev je prišel od zunaj. To je bila želja avstrijskih klerikalcev, ki hočejo imeti na Hrvatskem močno stranko. Ta „pokret pravašev“ se pripisuje tudi delovanju dr. Sušteršiča, ki hoče imeti v avstro-ogrskih Jugoslovanih zastopnike in pristaje za vodstvo svoje politike.

S pravaško slogo je ojačen klerikalizem na Hrvatskem.

Milincevi in Franko-furtimaši so se složili, dasi so Milincevi še pred mesecem dni odbijali od sebe vsaki sum glede govoric o slogi s Franko-furtimaši. Gde stranki bodele tudi nadalje samostalno organizirani. Skupno pa bosta nastopale pri vsih političnih akcijah v salonu in pri volitvah.

„Sloga pravašev“ vzeli so pravaši za lozinko na temelju katere hočejo voditi odlično in vodilno besedo v hrvatski politiki. Ta namen pravašev pa — to moremo trditi z vso gotovostjo — ne bo vspel, ker na Hrvatskem je tojabsolutno nemogoče, da bi ena stranka, ki je nacionalno ekskluzivistična ter ne priznava Srbov in je poleg tega še kle-

In obrnivši se k mladima junakoma, popolnoma začudenima nad prejšnjim dogodkom, je vprašal: „Ali sta pripravljena, mlada sokola?“

„Na vse, vojvoda!“ sta odgovorila skoro z enim glasom.

„Tedaj pa na konje!“ jima odgovori, „jahali bomo v bisurmansko ležišče.“

„Ha!“ zaupije Kosančić.

„Ali mi ne zaupaš, mladenič?“ je vprašal nejevoljno Obilić.

„Vojvoda!“ odgovori oni bolestno.

„Odpusti,“ govori Obilić mehko, „moja duša do sedaj ni umirjena. Junaka,“ ogovori spet oba dva, „če imata kake zahteve do življenja, vzrta vse s svojih misli, odpusti svojem sovražnikom, da odpusti Bog vama; gremo v smrt.“

„Te se nisem nikdar izogibal,“ reče Kosančić, „vsem sovražnikom odpuščam, toda Bisurmane in Brankoviće bom proklinjal še s svojo zadnjo sapo!“

Milan se je vtopil v globoke misli; on je imel seveda velike zahteve do življenja. Stiskal je roko na močno bijoče srce: „Umiri se, srce, domovina kliče!“ Z Bogom, Milena!“ je pošepetal, povzdignil glavo, in z jasnim očesom spet pogledal na vojvodo. (Pride še.)

rikalna, vodila odločno in vodilno besedo v politiki.

„Složeni pravaši“ začeli so svoje delovanje s tem, da so prevzeli akcijo za kooperacijo hrvatskih opozicionelnih strank v svoje roke.

Ce ne drugje, imajo za sedaj vsaj v tem nekako oddilno slogo.

Dnevne vesti.

† **Knez nadškof kardinal Gruscha.** Dunajski knez nadškof dr. Anton Gruscha, ki je umrl v soboto na gradu Kranichsberg, se je rodil dne 3. novembra 1820 na Dunaju kakor sin rokodelca. Gimnazijske študije je dovršil na akademski gimnaziji ter je bil potem vsprejet v dunajsko bogoslovno semenišče. Leta 1843 je bil duhovni pomočnik v Pillichsdorfu (na Nižje Avstrijskem), leta 1848 je prišel na Dunaj, kjer je bil l. 1849 promoviran doktorjem bogoslovja. Leta 1855 je bil imenovan stolnim propovednikom pri sv. Štefanu in leta 1863 je postal profesor pastoralnega bogoslovja na dunajskem vseučilišču. Leta 1878 je bil imenovan vojaškim škofom, leta 1890 pa dunajskim nadškofom. Naslednje leto je bil kreiran kardinalom. Na škofovskih konferencah je vedno predsedoval kardinal dr. Gruscha. Z dnem 1. januarja 1910 mu je bil prideljen koadjutor cum iure successione v osebi bivšega tržaškega škofa dr. Nagla, ki mu sedaj sledi na nadškofijski stolici.

Nova pravoslavna škofija v Bosni. Banjaluško pravoslavno škofijo, ki šteje 361 tisoč vernikov nameravajo razdeliti na dve ter ustanoviti novo škofijo v Bihaču.

Nemški „Drang“ proti jugu. Hrvatski listi poročajo, da bo v kratkem premeščena domača posadka iz Dubrovnika in da pride tja nemški polk. Bati se je, da store tako z vso vojsko, ki je sedaj v Dalmaciji, a pripada 22. pešpolku, v katerem so sami domači sinovi. Mesto njih bi prišli nemški vojniki. Na ta način poplavijo dalmatinska mesta oficirske in podoficirske rodbine, in te bodo zahtevale ustanavljanje nemških šol. V tem pogledu bo prvi Dubrovnik, kjer so napravljeni že poskusi.

Nova škofa. Iz Zagreba poročajo: Kanonika dr. Gustav Baron in dr. Lovro Radčević bosta imenovana za posvečena škofa.

Mednarodni kongres pedagogov v Sotiji 1. 1912. Bolgarski listi poročajo, da je na mednarodni kongres v Bruselj odpotovan prof. Georgijev, ki je prejel od sofijske občine pooblastilo, naj za bodoče leto povabi evropske pedagoge na kongres v Sofijo.

Fuzija muslimanskih strank v Bosni. Iz Sarajeva poročajo, da je med zastopniki muslimanske narodne organizacije in muslimanske narodne stranke dosežen sporazum glede fuzije obeh strank. Nova fuzijonirana stranka prične izdajati svoje glasilo s 1. septembrom t. l. pod imenom „Zeman“. Sklenjeno je ob enem ustanoviti centralni denarni zavod z večjim kapitalom in je v to svrhu izvoljen pripravljalni odbor.

Preganjanje učiteljev na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo: Ministerstvo za uk in bogočastje je prepovedalo učitelju Evgenju Wernerju, da urejuje glasilo zveze ogrskih učiteljskih društev. Opozicija napada radi tega vlado in spravi stvar pred parlament.

KOLERA.

Pet novih slučajev kolere. Včeraj zvečer je sanitetni oddelek tukajšnjega namestništva izdal sledeči komuniké: Od 5. avgusta zjutraj do 6. avgusta zvečer je bilo v Trstu bakteriološko vgotovljenih pet novih slučajev kolere. Isti so: 1. Andrej Bjecker, 57 let stari posestnik, stanujoč pri Sv. M. Magdaleni zg. št. 351, ki je zbolel 2. t. m. in je bil 3. izoliran v Magdalenski bolnišnici; 2. Marcela Lipoš, stara 12 let, stanujoča v Salita di Greta št. 24, ki je zbolela dne 4. t. m. in je bila naslednjega dne izolirana v Magdalenski bolnišnici; 3. Pavla Knego, dekla v kavarni, stanujoča v ul. Felice Venezian št. 18, ki je zbolela dne 5. in je bila dne 6. internirana; 4. Virgilij Orlando, 11 let stari kotlarjev sin, stanujoč v Kjadinu sv. Alojz št. 573, ki je zbolel dne 5. t. m., oba internirana v tukajšnji bolnišnici za kužne bolezni.

Glede deklet Pavle Knego je še pripomniti, da je bila ista zaposlena v kavarni „Moca“ na nabrežju Sanitá. Kavarna je bila nekoliko časa zaprta in potem natančno dezinficirana. Dečka Orlando sta se našla boleznijo brzokone s tem, da sta pojedla veliko sadja, kupljenega na Ponterosu.

Kakor znano, je v Bertokih zbolela na kolero 62-letna kmetica Antonija Kuret, ki je bila na posetu pri družini Slamičevih v Rocolu. Zdravniška oblast je dala stražiti okuženo hišo po žendarmiji. Preiskava dejetov tam stanujočega 19-letnega Jakoba Kozlan je dognala, da je isti nositelj vibrijonov. Z dovoljenjem pomorske oblasti so bili Antonija Kuret, njen soprog in Kozlan izolirani v pomorski lazaret.

Kakor smo že poročali, je na parniku „Adelsberg“ dalmatinsko-albanske brze linije umrl pri Draču neki potnik ob sumljivih simptomih. Njegovo truplo so pokopali v morje. Bil je isti 35-letni turški trgovec Mehmed Beg Takin, ki je bil namenjen v sv. Ivan v Medui. Parnik je včeraj zjutraj pri-

plul v Trst in se je takoj podal pred lazaret. Pasažirji III. razreda in del moštva so bili internirani v lazaret, pasažirji I. in II. razreda in del moštva so ostali na ladiji. Vsi so dosedaj zdravi.

Magistrat naznanja, da ozirom na prenapolnjenost magdalenske bolnišnice se ne bo začasno sprejemalo v isto ljudi bolne na tifusu in osepnicah. Nadalje javlja magistrat, da mora biti kruh, ki se ga prodaja na trgih in cestah oziroma leži na mizi v javnih lokalih pokrit s tulom. Prestopki se bodo kaznovali z globami do 100 K.

Slučaj kolere v Sežani?

Iz Sežane: V nedeljo popoldne je tu obolen neki vojak za sumljivimi znaki kolere. Prišel je sem iz Trsta že 3. t. m. in je zdravniku tožil, da ima drisko. Govori se pa, da ga zdravnik ni hotel natančno preiskati in mu je samo odredil, da naj ostane doma. V nedeljo popoldne je začel na skednju Polley-jeve hiše, kjer je opravljalo neko delo, hudo bruhati iz sebe. Došli vojaški zdravnik je konstatiral znake kolere in je dal brzojavno poklicati iz Trsta sanitetni voz, ki je bolnika ob 9. uri zvečer prepeljal v Trst v Magdalensko bolnišnico. Hlev, kjer je bolnik ležal, je bil takoj razkužen. Vojakom, ki so se tačas nahajali v vojašnici, je bilo strogo prepovedano, jo zapustiti. Upati je sicer, da se tu ne gre za azijsko kolero, vendar naj nam ne dovoljeno izpregovoriti par besed. Nerazumljivo se nam zdi, da ni vojaški zdravnik bolnika dal t a k o j izolirati, temveč je na to čakal cele tri dni. Zato ni izključeno, da ni bil kdo drugi okužen od obolelega vojaka. Ne vemo tudi, da-li so bile stavebene pod nadzorstvo vse one osebe, s katerimi je prišel bolnik v dotiko. Vsekakor pa ni čuda, ako bi se med vojaštvom bolezni raznesla, ker se nahaja po naših informacijah vojaščina v stanju, ki nikakor ne odgovarja higijeničnim zahtevam. Nesnage je tu, kar cele kupe. Proti kolero pa je edino uspešno zdravilo snaga. Tukaj je treba energičnih odredb za vso Sežano. Zlasti bi morala oblast preiskati nekoliko kmečka dvorišča in stranišča, ki so prava ognjišča nesnage. Le na ta način bo mogoče zabraniti, da se tudi pri nas ne ugnezditi azijska morilka.

Kolera v Italiji.

Kakor se doznaje od avtoritativne strani, je vsa južna Italija okužena. V Napolju je vsak dan 50—60, v Salernu, Palermu in Brindisu 30—40 slučajev. Umrljivost je precej velika, na sto obolelih oseb jih umre 30—40. — Tudi v Rimu sta bila dva slučaja, v Genovi celo več. V južnih pokrajinah se kolera od obale razširja v notranje kraje. Italijanski časopisi dosledno molče o kolero in da se ista razširja. Tudi o posamičnih slučajih v Trstu italijanski listi ne poročajo.

DUNAJ 7. Ministerstvo za notranje stvari je izdalo naredbo, s katero prepoveduje oziroma omejuje uvoz in prevoz določenega blaga iz okrajev Caserta, Napoli, Salerno in Palermo ter iz pristanišč teh okrajev.

Kolera v Turčiji.

SOLUN 7. V Monastiru sta obolele za kolero 2, v Peču 47 oseb, od teh poslednjih jih je umrlo 30. V Djakovaru je obolelo 8 oseb, od teh so umrle štiri.

Domače vesti.

Slepici, ker se sami slepe, so naši za blaženo italijanstvo „della Regione Giulia“ tako navdušeni prijatelji pri „Indipendentu“. Prav presrečno moramo obžalovati te ubožčke, ki se kar tresejo groze pred invazijo Slovencev v te tako „pristno italijanske“ pokrajine, a še bolj prisrečno smo se morali nasmejati, ko smo čitali v „Indipendentu“ od min. sobote pod naslovom „La cacciata degli italiani“ strahovito vest, da le še malo manjka in italijanstvo kopališča Portorose je šlo rakom zvižgat. A čujte čudo golemo, nismo mi slovenski „privdanci“ niti hrvatski „divjaki“, ki hočejo z dlako, kožo in kostmi vred z enim samim velikim požirkom požreti vse italijanske Portorožane, ne, čujte, to so — Nemci! Prišlo je baje že tako daleč, da si vsega pomilovanja vredni portorožanski Kalabrež baje ne more niti svoje nesnage oprati s svojega italijanskega telesa v svojih lastnih italijanskih portorožanskih vodah! Poveritli! „O da se niso domačini pravočasno uprli temu prodiranju tujstva“, vzdihuje „Indipendente“ sedaj, ko je prepozno, prepozno zvoniti po toči. Slepici, ki se sami slepi! Čemu pa „Indipendente“ ne piše v enakem smislu rajši o Trstu, ki je pač večjega pomena za italijanstvo „della Regione Giulia“, kakor pa kopališče Portorose? Zakaj pa tu ne pridiga o „cacciata degli italiani“, zakaj pa tu tako lepo molči, ko vendar dobro ve, da že kmalu ne bo večjega podjetja v Trstu, ki bi še bilo v italijanskih rokah?! Zakaj ne govori o denarnih závodih, ki se niti eden ne more več imenovati italijanski, zakaj molči o veledindustriji in veletrgovini, v katerih kroži večinomna nemški kapital, ki donaja ogromne dobičke tistim, katerih se tako boji v Portorose?! Zakaj ne vidi tu, kako očitno raste prav iz italijanskih tržaških tal zadnji steber mosta od Belta do Adrije?! Da, tu motri slepce „Indipendente“, tu si skrbno zavezuje oči, da ne bi videl, da ne bi moral priznati, da je italijanstvo „della

Regione Giulia“ prav v svojem osrčju tako gnilo, tako puhlo, da propada že samo v sebi; da ne bi moral priznati, da je edini tisti, ki brani prvi emporij Avstrije, da ga ne pogoltno vedno silnejše navalajoči valovi Germanstva, le še Slovan, Slovenec, tržaški Slovenec! Naj le pazijo, dobro pazijo ti pomilovanja vredni slepci, da ne bodo tudi v Trstu zvonili po toči, ko bo prepozno! Nam je prav, mi si bomo znali ohraniti svoje proti vsakomur, ako pa oni sami nočejo braniti svojega, naj si pač tudi sami sebi pripisujejo posledice!

Gospod Menesini protestirajte! Kakor obče znano, je propal kandidat za staro mesto gosp. Menesini na shodu v Politeama Rossetti stavlil predlog, naj se vse Slovence požene iz Trsta tja proti — Ljubljani.

Mi smo že gledali v duhu ogromne slovenske karavane, kako se iste pomikajo proti slovenski prestolnici, ki bi po našem prihodu postalo seveda takoj — velemesto. Ali glej vraga! Hoteli smo iz lastne volje pohiteti v Domžale, pa so nam to prepovedali; istotako niso pustili v Ljubljano slovenskih delavcev. Da pa vendar vsaj deloma vstrežemo želji gosp. Menesinija, hoteli smo se odpeljati nekoliko dalje, kakor je zahteval on namreč v — Zagreb, ali tudi tja nam ne dovolje posebnega vlaka, ker se naša tržaška gospoda za nas preveč boji, češ, predaleč je, se več ne vrnete v svoj lep Trst!

Sedaj pa si pomagaj Slovenec, ako si znaš! Signori nas pode iz Trsta, a ko bi radi odšli, nas ne — puste! Gospod Menesini, kje pa ste vendar, da ne vršite izdane parole in nam ne prihitite na pomoč?! Ste-li morda tudi Vi že definitivno obupali nad našim — izgonom? Če je temu tako, potem pa res niste „zaslužili“, da so Vas s takim „navdušenjem“ obsipale s cvetjem „dame“ iz — starega mesta!

Ljudsko štetje. Tovariša s trga „Goldoni“ je strah in groza pred vladno revizijo ljudskega štetja; to je čitati iz vrst samih, še bolj pa med vrstami članka, v katerem informuje svoje čitatelje, da je odrejena revizija zaradi občevalnega jezika. Bratec „Piccolo“! Čemu se vendar plašiš, čemu te je strah? Nič se ne treba bati, temveč veseli se in vesolja poskakuj, saj si več nego prepričan, da revizija mora še pomnožiti število Italijanov in število Slovencev skrčiti za mnogo tisočev. Saj pripoveduješ tako svojim lahkovernim backom. Vladna revizija dovede do velikega presenečenja, dokaže, kako milostno so na magistratu dovolili naštetiti ogromno število 38.000 Slovanov, pri vladni reviziji pa odpadeti gotovo še zadnji dve ničli in ostane nas potem samo še 380 glav, mož, žena in otrok, a ostalih 380 pogoltniti in asimilirati kar čez noč bo lahka reč, tedaj pa zgine vsaka sled slovanskega navala, slovanske kuge, in patrija rešeta bo odrešena za vekomaj.

Šalo na stran, brate Piccolo! Prej ali slej mora priti resnica na dan! Prej ali slej mora pasti vsa fikcija o izključnem Italijanstvu Trsta. Kar je sezidano na slabi podlagi, mora se porušiti prej ali slej. Svet mora doznati, da smo se mi Slovani v Trstu vzlic vsemu zatiranju, preziranju, zapostavljanju in zaničevanju ohranili, okrepili, da smo pomnožili svoje vrste, ter zabranili vsako nadaljnje asimiliranje naše krvi.

Brate „Piccolo“! Tvoje lamentacije ostanejo brezuspešne. Tvoje pobožne želje so gradovi v zraku. Slepčenje in potajevanje glede občevalnega jezika vršilo se je tolikanj nasilno, pritrjeno — drzno in v taki masi, da ni moglo priti drugače; vlada bi bila morala odrediti revizijo tudi brez pritiska oškodovanih; nikjer, ne na Dunaju, ne v Celovcu ni bilo niti približno takega nasilja, kakor v Trstu, nikjer se ni toliko zavlačevalo, pretvarjalo, šikaniralo in sililo strank, da morajo podpisavati nove pole in podati glede jezika druge napovedi.

Vspehi o pripadnikih obč. jezika so na dlani; ti so izraženi v zadnjih državnozbornih volitvah, a vladna revizija naj ugotovi na najbolj nepristranski način istinitost te trditve. „Piccolo“! Ako trdiš v svoji brezobzirnosti, da se v Trstu sploh slovenski ne občuje, lažeš! Stopi na ulico, na trg, v trgovine, kavarne, gostilne, banke itd. — povsod ti zveni nasproti slovenska govornica. Po Trstu se govori italijanski, ali govori se tudi slovenski, in sicer toliko, da ti po glavi šumi. Brate „Piccolo“, vedl, da je zadnje ljudsko štetje pokopalo za vselej univerzo v Trstu, ako iste ne dovolje tudi tržaški Slovenci.

Samo umazani Žid ali po domače rečeno Jud, more biti tako nesramen, kakor je tržaško Mayerjevo glasilo. Te dni sem čital v tem lahonskem oficijozu članek, nanašajoč se na vladno revizijo ljudskega štetja. Kakor ste že povdarjali, skušajo Italijani pripraviti svojo nezavedno maso do prepričanja, da je le ono prav in možno, kar so skovali njih „revizorji“, komisarji in podrepniki — vse drugo pa da ne sme veljati. Glede ljudskega štetja v Trstu in okolici trdi ta nezmojljivi modrijan, da vladna revizija ne najde niti enega Slovence več nego so jih naštel razni regnicoli in njih vredna družba. Da v okolici prebivajo Slovenci, to priznava Žid; ali v mestu samem da ne more biti govora o Slovanih! V mestu Trstu ne more biti govora o Slovanih — pravi — ker tu da sleherni govori laški! Celo po krčmah da se govori laški! Zato da tu ne

sme biti govora o kaki narodnosti, ki bi ne bila laška!

Tako more pisati le tepec in nesramnež, ki vedoma laže! Zakon veleva, da ima občevalni jezik napovedati vsaka polnoletna oseba in to poljubno oni jezik, katerega smatra za pravega.

V mestu Trstu je mnogo tisočev Slovanov, ki cele tedne in mesece ne govore besede laški, da-si ta jezik znajo. V okolici pa se sploh ne govori laški, ako ne od slučaja do slučaja, ko zahaja tja kak Lah, kateremu okoličan iz prevelike uljudnosti odgovarja laški. Ako bi torej moglo v mestu veljati načelo Mayerjevega glasila, bi isto moralo veljati tudi v okolici! Če more biti v Trstu samo laščina občevalni jezik, potem more biti v okolici — po isti „Piccolovi“ logiki — edino le slovenščina. Kako so mogli tudi revizorji naštetiti v okolici toliko Italijanov?! Sploh pa ni vredno prerekatati se z lobneži a la „Piccolo“. Mi pričakujemo od vladnih organov natančne in nepristranske revizije in ta naj velja, ako bo res natančna, za merilo o številu Slovencev in Lahov v Trstu in okolici.

Od vlade in državnega pravdnštva pa pričakujemo tudi, da z vso energijo izsledijo ponarejalce ljudskega štetja, oziroma pol in poprav, ter da strogo kaznuje one ali onega, ki je zakrivil take falzifikacije.

Tržaško Sokolstvo se zleta v Zagreb ne udeležiti na prošnjo „Hrvaške sokolske zveze“, ker bi nas sicer pridržali pet dni v kvaranteni.

Finančne razmere na Primorskem! — Med finančnimi vslužbencl vlada veliko razburjenje radi nepravilnega postopanja od strani fin. ravnateljstva v Trstu — ker se ne ravna po finančnih predpisih iz l. 1907. Mi upamo, da je finančno ravnateljstvo v teku štirih let že imelo toliko časa, da bi prečitalo § 5, § 6 in § 70 tozadevne naredbe, da bi ne delalo protizakonito; kot se je sedaj zopet zgodil slučaj, ko je finančni nadpaznik Teodor Michalsky, ki služi še-le tri leta, nima nobenega izpita ter je brez vsake službene prakse, bil imenovan za fin. preglednika, da-si ni niti zmogel na Primorskem službo opravljati, ker ne zna nobenega deželnega jezika.

Vprašamo zatorej slavno c. kr. fin. ravnateljstvo: kakšne zasluge si je pridobit dotičnik v finančni službi? Morda mu se šteje v zaslugu to, da že cela tri leta sedi po leti v hladni senci in po zimi v topli sobi, da prepíše kak akt in zraven smodke puši, tako da ne pride slabo vreme do njega? Mi pa, ko trpimo po leti hudo vročino in po zimi hud mraz in slaba vremena, ter smo zmogni obeh deželnih jezikov, brez katerih se služba sploh opravljati ne more, imamo vse izpite in znamo tudi nemški, kar sploh tudi zahtevajo od nas pri polaganju izpitov, ki smo imeli velike stroške za knjige, nam je le vedno naložena velika in težka služba in stroga odgovornost, in to vse radi tega ker nismo nemškega mišljenja. — Nemci so pa brez skrbi, oni imajo lepe in lahke službe in še pri tem napredujejo.

Mi protestiramo radi takega postopanja sl. c. kr. finančnega ravnateljstva, ter pozivljamo isto, naj bo proti vsem enako pravično. Več prizadetih.

Avijatične prireditve. Ker je pokazalo občinstvo veliko zanimanja za letanje, je sklenil komite, da podaljša avijatične prireditve za cel teden. Imeli bomo toraj drugi letalni teden. Fischer bo letal s pasažirji in občinstvo si bo lahko ogledavalo aeroplane v hangarjih. Te dni bodo tudi letali za nagrado mesta Trsta in za nagrado „Geo Chavez“. Tekmovalci bodo morali obkrožiti stolp sv. Justa. Nagrade za letalne tekme prve in zadnje nedelje letalnega tedna so razdelili tako-le:

Za trajnostni polet: Prvi Fischer, 2 uri 6'52" — 1000 K.

Drugi Widmer, 1 uro 51'51" — 500 K.

Za drakalni polet (vol plané): Tekmoval je edini Fischer, vstavil v približno 100 m visokine motor in zdrknil v 22 sekundah s tlom.

Za visočinski polet: Prvi Manissero, 3000 m — 2000 K.

Drugi Fischer, 1400 m — 1000 K. Legagneux je izšel praznih rok.

Za rezervisti, ki bivajo v Trstu in okolici. C. kr. namestniški svetovalec nam naznanja dne 7. avg. t. l. št. 1926/2-11: C. in kr. zapovedništvo tretjega vojaškega kora je z razpisom z dne 4. t. m. naznanilo, da se tega leta rezervisti, kateri v Trstu in okolici stalno bivajo, k orožnim vajam ne pokličejo.

Kovanje dvekronskih komadov. — Srebrni goldinar izgine kmalu iz prometa. Vlada je predložila novi zbornik predlog, naj bi se poleg krone in komadov po 5 K kovalo v bodoče tudi komade po 2 K. Novi 2-kronski komadi bodo mešani v razmerju $\frac{855}{1000}$ srebra in $\frac{145}{1000}$ bakra. Iz enega kilograma srebra bo kovanih 100 2-kronskih komadov. Komad bo torej tehtal 10 gramov. Premer bo znašal 27 mm. Dobo, kedaj se prične izdajanjem novih 2-kronskih komadov določita sporazumno oba finančna ministra naredbenim potom.

Iz Bazovice 6. V nedeljo ob treh in pol popoldne se je vžgal blizu Padrič borov gozd. Škoda je precejšnja. Da nista prihitela na pomoč 2 bataljona bosanskega

pešpolka pod vodstvom majorjev A. Bauerja in J. Tuschnerja, bi bila škoda pri tej suši ogromna.

Vsa hvala torej imenovanima gospodom jin vojakom, ki so se trudili na vso moč, da so omejili ogenj ter tako ohranili res lepe gozdne nasade, ki so kras naše prelepe okolice.

Omeniti treba tudi, da so poleg vojakov Bosancev prvi prihiteli na lice mesta Padričani, ki so pridno pomagali, da se je požar omejil. Požar je vničil po priliki 10 hektarov gojzda.

Veselica poštinih uslužbencev. Poštini uslužbenci so nameravali, da prirede veselico krajne skupine dne 6. t. m., to je minolo nedeljo. Ker se je pa isti dan vršilo več drugih narodnih veselic, so poštarji odložili svojo veselico na 3. septembra. Veselica se bo vršila v prostorih „Konsumnega društva“ pri sv. Ivanu in mi se nadajamo, da naše občinstvo to veselico obišče v obilnem številu, ker naši vrli poštarji zaslužijo res podporo.

Na sestanku absolventov grmske šole, se je vršil v nedeljo dne 30. julija t. l. v Kamniku, sklenilo se je o priliki proslave 25-letnice ustanovitve kmetijske šole na Grmu poklicati v življenje stanovsko organizacijo, ki naj bi obsegala vse absolvente kmetijskih in gozdarskih šol.

Da bi pa naše zborovanje imelo zaželjeni uspeh v kljub temu, da mu je odmerjen le kratek čas, se je na imenovanem sestanku sklenilo razdeliti vse delo v sledeče referate:

1. Pomen in obseg naše organizacije v splošnem.
2. Naša organizacija z ozirom na kmetijski stan.
3. Naša organizacija in uslužbenški stan.
4. Naša organizacija in izobrazba kmeta.
5. Naša organizacija in strokovno glasilo.
6. Naša organizacija in zadruga.
7. Razni predlogi in nasveti.

Gg. tovariši, kateri se zanimajo za stvar ter bi hoteli prevzeti katerega teh referatov oziroma staviti predloge tikajoče se društvenih zadev, so naprošeni, da pošljejo prepis istih gotovo najpozneje do 14. avg. t. l. na naslov: Rado Medič, Ljubljana, Rimska cesta 2.

Sestanek zaupnikov in referentov je v Ljubljani dne 15. avgusta t. l. ob 3. uri popol. v hotelu „Štrukelj“. Na tem sestanku se končno priredi snov za glavno zborovanje na Grmu.

Eventuelne želje, nasveti itd. naj se sporoče na gorenji naslov.

Natančni vsopred sestanka v Ljubljani se bo prijaviteljnim udeležencem pravočasno objavil.

Razpis službe glasbenega učitelja na glasbeni šoli podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu. Odbor podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu razpisuje tem potom mesto glasbenega učitelja za klavir in violino. *Absolvirani konservatoristi*, ki imajo klavir kot glavni in violino kakor postranski predmet — ali obratno — naj vložijo svoje, z dokazili podprte prošnje do 1. septembra 1911 na naslov podružničnega predsednika: Dr. Edvard Slavik, odvetnik Trst, ulica G. Galatti št. 20.

Nastop službe 1. oktobra 1911. Obvezno število ur pouka na teden — 24. Začetna plača 2000 K, ob definitivnem nastavljenju 2400 K. Znanje slovenskega jezika je pogoj.

Natančnega pojasnila daja sedanjí voditelj podružnične glasbene šole Karel Mahkota, sedaj v Ljubljani, pred škofijo 21.

Odbor podr. Glasbene Matice v Trstu.

Prošnja. Dne 10. t. m. pride v Trst nekaj čeških dijakov, ki potujejo po jugu. Tiste rodoljubne družine, ki bi imele kaj prostih postelj, da bi jih ob tej priliki lahko dale na razpolago češkí bratom, so naprošene, naj naznanijo to ali pri blagajni v kavarni „Balkan“ ali pa pri slugi „Slovenske Čitalnice“ v „Narodnem domu“. Zadostuje dopisnica. Posebno so naprošeni tudi oni tržaški Čehi, ki jim je mogoče, da se odzovejo tej prošnji.

K slavnosti 10-letnice in razvitja zastave Št. Jakobske Čitalnice dne 13. avgusta t. m. so se nadalje priglasila sledeča bratska društva: 19. Kolesarsko društvo „Balkan“, 20. Pevsko društvo „Prešeren“ iz Boljunca korp. z zastavo, 21. Pevsko društvo „Istrski Grmič“ iz Sp. Škofij korporativno, 22. Pevsko društvo „Zorislava“ iz Sežane, 23. Pevsko društvo „Slavec“ iz Ricmanj po deputaciji z zastavo.

Zunanja društva prosimo naj nam blagovolijo takoj javiti uro prihoda in pot. Bratska društva, ki se nameravajo še vdeležiti naše slavnosti, prosimo naj nam to čimprej javijo.

Slovani! Ponosno naj plapolajo na dan 13. avgusta naše zastave! — Ti pa mili narod pridí od vseh strani k ti slavnosti; ne bo ti žal.

Tržaška mala kronika.

Defraudiran časopis. Ob prihodu dunajskega brzovlaka je bil predvčeršnjem zjutraj aretiran mlad pasažir, ki se je vedel nekam sumljivo. Zaslišan, je priznal da je

bil v službi uprave lista „Brünner Eisenbahn-Zeitung“ in da je defraudiral na škodo uprave znesek K 800. V žepu je še imel K 170. Defraudant se imenuje Edvard Vrana in je 17 let star.

Truplo samomorilca v morju. Včeraj zjutraj ob 6:30 je neki Anton Borsatti med valolomom in nabrežjem V novega pristanišča videl plavati po morju človeško truplo. Pomorska oblast je potegnila truplo na kopno. Truplo je bilo čedno oblečenega moža dozdevne starosti 28—30 let. Na desnem sencu je bil sled strela iz revolverja. V žepu so mu našli šest patron, srebrno uro, denarnico z 20 vinarji, nožič. Dosedaj ni bilo mogoče ugotoviti identitete. Truplo je bilo fotografirano.

Klativitez. Ivan Geslin, star 27 let, rojen in pristojen v Trstu, se je pred tremi meseci seznanil z družino S. pri Sv. Ivanu. Geslin je pričel dvoriti hišni hčerki Gemi. Materi je povedal, da študira medicino na neki ogrski univerzi in da poroči hčerko, čim doseže doktorat. Ali za ta izpit da je treba 400 kron. Gos. a S. mu je rade volje izročila teh 400 kron, ali čim je „medicinec“ imel denar, je izginil in se ni dal več videti. Vsled ovadbe je bil aretirán. Rekel je, da ni imel namena ogoljufati.

Koledar in vreme. — Danes: Cirjak, muč. — Jutri: Lavrencij Br., sp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 30° Cels. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertje oblačno. Lokalne padavine. Lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“ ima danes ob 8.30 uri zvečer pevsko vajo za moški zbor. Ker nastopi naše društvo v nedeljo na slavnosti bratske Št. Jakobske „Čitalnice“ prosi se polnoštevilne udeležbe; posebno pa se opozarja starejše pevce, da pridejo polnoštevilno.

Novo pogrebno društvo pri sv. Ivanu in Ferdeniču št. 2001 vabi na svoj II. redni letni občni zbor, ki se bo vršil dne 15. t. m. ob 10. uri predpoludne v prostorih „Gospodarskega društva“ na Ferdeniču v zgor. dvorani z običajnim dnevnim redom.

Ako bi občni zbor ne bi bil sklepčen pri prvem sklicanju, se bo sklepalo eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov.

Nar. del. organizacija.

Izobraževalni odsek NDO ima danes ob 8. uri sejo.

Delavci iz plavžev v Škednju, NDO vabi vse delavce škedenskih plavžev, da se zanesljivo vdeležijo sestankov, ki bosta v soboto dne 12. t. m. v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škednju. Prvi sestanek bo ob 4. uri popoldne, drugi ob 8. uri zvečer.

Tovariši pridite mnogoštevilno in agitarajte, da bo udeležba častna.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje. Dražba, ki se bo vršila jutri dne 9. t. m. ob 9. do 12. predpoludne in ob 3. do 6. popoldne:

Prstani, uhani, zlata ura in veriga, mašina za striženje lasi, umivalnik, nočne mizice, ura „regulator“, slike, zrcala, zavese z obešali, pisalna miza, več stolic, železne mize, pasi, krtače, odeje, spodnje hlače, spodnje kiltje, svilene ovratnice, glavniki, brisače, rute, predpasniki, peresca, zaponci, igle, klopčki in druga drobnarija.

Od 3—6 pop. Odrezki zefirja, perkala, batista, satina, fuštanja in spodnjega platna.

Proč vržen je denar mnogokrat, ki se ga izdaja za posteljno perje in pernice, ako se ne obrne do pravega vira. Ravno pri nakupu posteljne perja se mora biti previdno ter se obrniti samo na kako trdko prve vrste v tej stroki; priporočamo za to dobro znano trdko S. Benesch v Deščincah št. 765 na Češkem, katera se s strogo redno in ceno poslužbo trudi, da zadovolji popolnoma vsakega kupca. (Opozarjamo na današnji oglas).

Najboljši češki vir.

Perje za posteljo po ceni.

1 kg sivoga, dobrega perja 2 K; boljše vrste 2 K 40; prima na pol belega K 2 80; belega 4 K; belega, dlakastega 5 K 10; 1 kg zelo finega, snežnega belega perja K 6 40, K 8—; 1 kg drobnega perja, sivoga 6 K, 7 belega, finega 10 K, najfinjšega prsnega perja K 12. Pri nakupu 5 kg franko.

že napoljene pernice

iz debelega, rdečega, modrega, belega ali rumenega platna. 1 tukent 180 cm dolg, okoli 120 cm širok z dvema blazinama vred, vsaka 80 cm dolga, okoli 60 cm široka, napoljen z novim, sivim zelp trpežnim, dlakastim perjem K 16—; z srednjim perjem K 20—; z drobnim K 24—; sezamnatih tuhent 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazin 3 K, K 3 50, K 4—; Tuhent 200 cm dolgi, 140 cm široki K 13—, K 14 70, K 17 80, K 21—; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke K 4 50, K 5 20, K 5 70; Postuhenti iz trdnoga, pisanege platna 180 cm dolgi, 116 cm široki K 12 80, K 14 00. Pošitje proti povzetju od K 12— naprej franko. Menjanje je dovoljeno, za to, kar ne ugaja, denar nazaj.

S. Benisch, Dešenice št 265, Češka.

Bogato ilustriran oonik gratis in franko.

Trgovina pohištva Peter Jeraj
v Trstu, ulica Vincenzo Bellini št. 13
se je preselila 24. julija t. l.
v ul. San Giovanni 5
vogal ulice Nuova. (Hiša Morpurgo).

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - V/A MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. a J. Hudec-a
HOLICE
G. J. SERRAVALLO Trst.
Prejel sem Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino dl China Ferruginoso Serravallo) in sem ga uporabil z dobrim uspehom. Poznam Vaše vino in ga rabim v svoji praksi že mnogo let kot kreplilo za bolne na želodcu, pri malokrvnosti, pri šibkih konvalescentih in to najboljšim uspehom.
HOLICE, dne 20. marca 1910. Dr. J. HUDEC.

Zdravljenje : krvi
Čaj „Tisoučel cvet“ (Millefort)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajim, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlični lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telefon 377
Poštne poljaitve se izvršujejo takoj in franko, ako se dopolnje Kron 1 10.

Sprejmejo se takoj
v službo za advokatsko pisarnico
1 knjigovodja
2 stenografa
(ali stenografinji).
Prednost ima, kdor zna pisati na stroj in pozna več jezikov.
Ponudbe na naslov: Dr. JOSIP WILFAN, advokat, Trst, Korso 37.

Bogomil Pino
= = urar in zlatar = =
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi: ubanov, prstanov z ožjamahti in brez dljmanatov, ženske verižice, zlute in srebrce za moške, vse po konkurenčnih cenah.

G. De Vecchi & S. Skerl
nasledniki A. FONDA
Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst
zaloga ovsa
klaje in otrobov.
SENO prve vrste po 8 K. Oves Ben po 20 K. Slama po 8 K. Koruzna slama po 12 K. Rastlinska žita po 20. Otrobi „V“ po 14 K. — Prodaja na drobno in debelo. Cene po dogovoru.

80.000 UR
bo darovanih!
Prevezetje izključne razprodaje mi omogočuje ponujati za samo 3 krone krasno pozlačeno fino remont uro na sidro s pozlačenim ali posrebrnjem kazalnikom. Ta ura je 36 ur idoča, za kar se jamči na tri leta. Nihče naj ne zamudi to ugodno priliko, dokler traja zaloga ter naj si naroči takó uro za 3 K. 2 kosa 5 K 50., 3 kosi 8 K 40. — Pošilja po povzetju
eksportna trgovina H. SPINGARN
Krakov šte. 240.
Za to, kar ne ugaja, se vrne denar. — Izključen vsak riziko.

ANTON BARUCCA
MIZARSKI MOJSTER
Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.
Specialist za popravljanje roulet na oknih.
Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo
tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec
SPREJEMA V IZVRŠITEV:
vse v stavbeno mizarsko stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, ŠOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popoine opreme LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.
Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.
Parketna tvornica opremljena z najnov. stroji nudi parketne desice iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsako množino!
Strgarski oddelk nudi vse v strgarsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!
Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka interesentom brezplačen. 329

Zaupniki kemičnih tovarn. Pripravljalni odbor izvoljen na zadnjem sestanku ima danes (torek) sejo točno ob 7. uri zvečer v prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

DAROVI

Drobtinarjem na znanje: zneski K 10 in 10 (4. in 5. polmesečni prispevek II. leta I. Skupine), K 5.40 in K 7 (enaki prispeki I. leta II. Skupine), ter K 1 (darilo g. Ivana Primožiča za II. Skupino) so naloženi v vložnih knjižicah T. P. H. št. 15083 in 15311. — Nabiravec.

— Št. Jakobski podružnici CMD so nadalje darovali za „Kolo sreče“ sledeči gg. Kosič Hinko 1 kip „Sokol“, Mahne A. 1 maršalo in 1 frambois, N. N. 2 škatliji bombonov, A. Povh 4 srebrne zapestnice, ženstvo NDO 3 kose galanterije, g. ca Bogumila Špilar 1 steklenico maršale, dr. V. Kisovec K 2. Srčna hvala!

— Med delegati zveze jugoslovanskih železničarjev, ker se niso mogli udeležiti semnja pri Sv. Jakobu, je nabral g. Rustija iz Kanala v društveni krčmi pri Sv. Jakobu K 5.42 za stavbeni sklad slovenske šole. — Denar hrani Inzeratni oddelek.

— Zavodu sv. Nikolaja v Trstu so dostali sledeči gg. darove v času od 1. maja do 31. dec. 1910.:

— Slavne oblasti skupaj 900 K, neimenovan dobrotnik 100 K, Tržaška hranilnica in posojilnica, Jadranska banka, Posojilnica Celje, južno štajerska posojilnica, Županstvo Podgora pri Gorici po 50 K, Ivan Mankoč Trst 25 K, posojilnica Laški potok-Druga, županstvo Postojna, Hranilnica v Vipavi, glavna posojilnica Ljubljana, občina Škofjalo, Županstvo Zablje sv.-Križ, Županstvo Trnovo, Županstvo Idrija, mestno županstvo Kamnik po 20 K, Hranilno društvo Nabrežina, Hranilnica Senožeče, Hranilnica Sežana, Luka Svetec c. k. notar Litija, Matjejič F. c. kr. dežel. šolski nadzornik Trst, Perušek Rajko c. k. profesor Ljubljana, Košmelj Fran, Vinko Majdič Kranj, Vydrova tovarna Praga, Marija in Makso Antič Trst, dr. Ivan Oražen Ljubljana, A. Jakil tovarnar Rupa, županstvo Ajdovščina, Marija dr. Pretnerjeva Trst, po 10 K. Neimenovan svečenik 6 K, Pindulič kanonik B, Bohinc, Breslavče, dr. A. Svigelj Ljubljana, Petek žup. Miklavčevo, Ivan Jebačin Ljubljana, dr. Karol Sianc Novomesto, Hrastel Gregor žup. Selnice, Anton Treven Jesenice, dr. Kos Gorica, Mira Frolé kontrolorjeva soproga St. Peter na Krasu, Lovšin Ivan Cerklje, Vrhovnik Ivan župnik Ljubljana, Jakob Prhavec Trst, Križmančič in Breščak Trst, Ema Čampa Trst, Ferdinand Vondraček Trst, dr. Reja zdravnik Komen po 5 K. (Pride še).

Vesti iz Goriške.

Nova vojaška bolnišnica. Dne 31. julija je potekel rok za vlaganje ponudb za zidanje nove vojaške bolnišnice. Tudi nekatere slovenske tvrdke so vložile svoje ponudbe. Mislilo se je, da bo konkurirala tudi tvrdka „Union“, a to se, kakor se nam zatraja od gotove strani, najbrže ni zgodilo. Priporočali bi vsled tega našim odbornikom kakor tudi našim tvrdkam, naj gledajo, kaj delajo, da ne bo tudi tukaj kakor z deželno norišnico, od katere nimajo Slovenci niti vinarja.

Izobraževalno društvo na Cingrafu in Italijani. Na Cingrafu se snuje novo izobraževalno društvo, ki si je nadelo jako lepo nalogo. Toda našim Italijanom to ni prav. Ko so izvedeli, kaj se pripravlja, so prišli nekateri čakati naša dekleta na ulico, kjer so jih zmerjali. Mlado naše dekle je nek tak falot udaril s kosom deske po hrbtu, da ji je prišlo skoraj slabo. Slučaj je javljen policiji. To jih posebno jezi, ker so nameravali ustanoviti podružnico „Lege Nazionale“, a jim je „pofaralo“. Pri tem naj omenim, da se je neki Bradaschia, uslužbenec tvrdke Orzan, ki ima mnogo posla s Slovenci, izrazil, da se ne dobi vedno dovolj blata na ulici, ako bi izpostavili napis. Namesto blata je imenoval stari gospod bolj dišečo besedo, a jo tu iz sramu izpustimo. Gospod Bradaschia spada pač med „fige“.

Pri tem početju sekundira neki Peritz sin čevljarja, ki se živi od slovenskega denarja, potem za hrbtom tisti bravec Pais ter mirodilničar Ballaben. Vse te ljudi žive slovenski žulji. Jih toplo priporočamo.

Vesti iz Istre.

Iz Kopra. Vodja tukajšnje okrajne sodnije, deželnosodni svetnik dr. J. Strauss je nevarno obolel. Mi želimo gosp. svetniku, da okreva čimprej.

Iz Dekani. (Za Ciril-Metodovo družbo.) Neovrgljivo resničen je izrek hrvatskega rodoljuba, da „Narod brez šole, je narod brez bodočnosti“. Sledeč temu izreku, ustanovili so rodoljubi na koperščini po nasvetu gospoda dež. poslanca Josipa Valentič tek m enega leta nič manj kot 3 podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in sicer pri Sv. Barbari-Elerji, Sv. Antonu in Čezarjih-Pobegih. Dal Bog, da bi pridno delovale in uspevale, neumorno nabirale dobrovoljne doprineske in s tem pomagale „Družbi Sv. Cirila in Metoda“ ustanoviti v ogroženih krajih toliko šol, da bomo mogli z mirno dušo in potolaženim srcem reči, rešili smo vse, kar se je rešiti dalo. Slovenci v Istri smo ubogi narod in nimamo med nami mecenov kakor naši bratje na Kranjskem in drugod; nimamo razvite trgovine in obrti, smo žuljav kmečki narod. Ali ta žuljav kmečki narod ima v sebi blago, plemenito, darežljivo narodno srce. Res je, da se najde tu pa tam narodno-indiferentne, samo za svoj dobiček skrbeče „narodnjake“, teh pa je na našo srečo malo. Naši družbi je dolžnost, da reši kolikor je mogoče do sedaj zanemarjene Slovence v Miljskih hribih. Da bode pa tej nalogi kos, je dolžnost našega naroda, podpirati podružnice na Koperščini. V to svrhu so je sprožila misel, da bi vse podružnice privedle skupno veselico kje na planem, morda ravno na tistem mestu, kjer so se naši pradede borili za svoj obstanek z Latini. Ta veselica naj bi bila nekak tabor slovenskih podružnic v Istri. Prosi se vse one podružnice, ki bi hotele sodelovati na tej veselici, da prijavijo to podružnici v Dekanih. Istotako so napročena druga društva, da priskočijo na pomoč temu blagemu namenu s tem, da se vdeležijo te veselice. Prijave sprejema kakor omenjeno, podružnica v Dekanih, skliče potem vse zastopnike društev na pogovor glede programa.

Listnica uredništva.

Dopisniku iz Lazareta. — M smo o koleri v Lazaretu že dovolj pisali in zato nam je žal, da smo morali oba Vaša zadnja dopisa vreči v koš, ker bi sicer ne bilo ne konca ne kraja debate.

Ker za dne 6. t. m. sklicani izvanredni občni zbor ni bil, v smislu združnih pravil sklepčen, sklicuje

„Kmetško, delavsko, konsumno in posoj. društvo“ v Sv. Križu pri Trstu vknjiž. zadruga z omejeno zavezo

II. izredni občni zbor

ki se v.š.

dne 13. avgusta 1911. ob 10. predpoldne v združnih prostorih

z istim dnevnim redom:

- 1. Razpust zadruge.
2. Volitev likvidaterjev.

Krasni in neopasni umetni ognji in kresl.

Vatrometi.

Za vse mogoče svečanosti se dobivajo v pos. meznih komadnih kakor tudi v raznih zbirkah ki obstoje iz raznih ognjenih mlk, raket, belgalskih ognjev, pišolic, t. plčev itd. pri prvi ssa čki pirotehnični trgovni

I. STJEPUŠIN — SISEK
Ilustr. cenike na zahtevo brezplačno.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši | registrovana zadruga z | Telefon št. 952.
:: omejenim poroštvom ::

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jib obrestuje
Rental davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono Posojila daje na vknjižbo po dogovoru 5%—6% na menjice po 6% na zastave

ima najmoderneje urejeno varnostno ocelico za shrambo vrednost. papirjev, listin itd.
takor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navajaštediti svojo deco.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj inzer. oddeleku.

Meblovana lepa soba se odda takoj, če ečnih 18 kron. — Via Cuntii 36, I. nad., desno.

Išče se krojaškega pomočnika, ulica Farneto št. 46, I. 1352

Bik Andrej Dugulin p. sestnik v Škrobini hšt. 73 ima na prodaj lepaga, licenciranega, 15 mesecev starega bika. 1382

Več stanovanj se odda v najem v novo sezidani hiši na Greti, sestojedih iz kuhinje sobe in mal-sobe, z napejlavo plina in vode, cena ugodna. Poizvedbe na zgornji Greti Pol. šte. 276. 1231

Proda se mirodilnica s pravico prodanja zdravil, brez posredovalca. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1314

Odda se takoj mala sobica. - Ulica M ramar št. 11 Prtiličje. 1244

Iščem stalnega čevljarja. Jožef Šancin Škedenj št. 191. 1365

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištva.

Več od olja rabljenih k a d i (tine) v velikosti 15—20 hl je po jako nizki ceni na prodaj Obrnite se na Plaekana kavarna Commercio. 1317

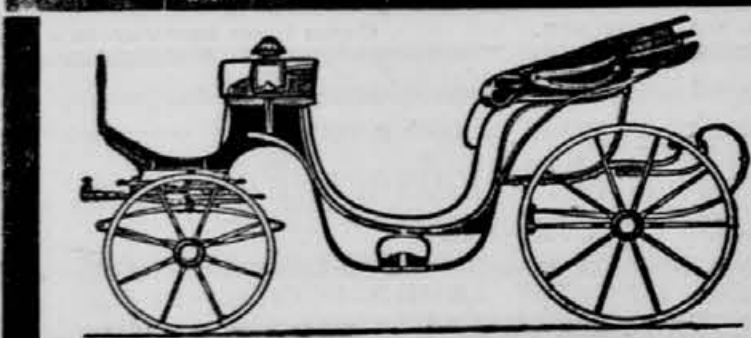
Neznosna stanovanjska draginja teži vse kroge, kdor le more si oskrbi lasno hišico. Pri sv. Mariji Magdaleni zgornji so še dve parčeli po 80 sežnjev po ceni na prodaj. V Kolonji hiša in 950 sežnjev zemljišča za K 7200. Dalje več malih hiš z vrtom in večjih zemljišč. — Pojasnila daje: Rudolf Može, Campo S. Giacomo 3 II 20. 1359

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek
Velika izbera letnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.
Velika izbera volnenega blaga. Najzmernejše cene.
Adolf Kostoris - Trst
Ulica S. Giovanni šte. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“.
Telefon št. 251, Rim. II.

= Novo pogrebno podjetje =

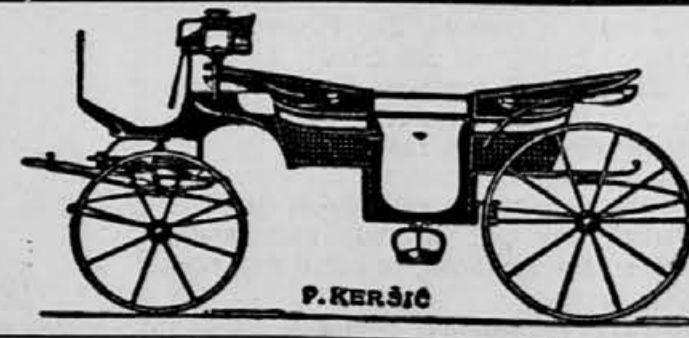
Trst, Corso št. 47 (vogal Piazza Carlo Goldoni). — Telefon št. 1402.
Zaloga oprave ulica della Tesa št. 31.
Podjetje je popolnoma preskrbljeno z vso najnovejo elegantno opremo za vršitev pogrebov vseh razredov. - Vozovi z električno razsvetljavo. - Oprava mrtvaških sob, odrov itd. itd. po najnovjšem praktičnem sistemu.
Prodaja vse mrtvaške predmete, vence, za zaračence, birmance in druge slučaje.
Skladišče voščenih sveč prve odlikovane voščarne gosp. J. Kopač-a v Gorici.
Zastopstva s prodajo vseh potrebnih mrtvaških predmetov:
J. MRZEK, A. JAMŠEK in F. BERNETIČ, T. VITEZ,
Opčina št. 170 tik sežanske pri glavni cesti pri Orehu Nabrežina, glavni trg pri cerkvi. (Noghere).

Pismena priznanja visokih oseb so na upogled.
Cenike in proračune razpošiljam brezplačno.

TOVARNA VOZOV
PETER KERSIČ
v Spodnji Šiški, kolodvor Ljubljana

(Kranjsko)
Dobavatelj vseh poštih voz c. kr. avstr. pošte. — Poštni vozovi patent Kersič št. 43.741 za Ogrsko, št. 31.925 za Avstrijo.
Priporoča svojo bogato zalogo raznih vozov, nadalje se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča naročila po meri in risbi natančno in najsolidnejše, za kar jamčim.

Popravki se izvršujejo po odgovarjajočih cenah in se uračunajo rabljeni vozovi.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst
VIA BARRIERA VECONIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADUČARNE GATTI)

Velika izbera vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.